

ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО НАПРАВЛЕНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ НЕУРЯДОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

аспірант **Карпенко С.Г.**,
аспірант **Колесник М.Є.**

Сумський державний університет (Україна)

З огляду на загострення фінансово-економічної кризи, поглиблення негативних демографічних тенденцій та глобалізаційних процесів, органи державної та місцевої влади не здатні у повному обсязі забезпечити необхідні суспільству публічні соціальні послуги.

Модель інноваційного розвитку, яка діє в Україні на даний момент, є неефективною, так як передбачає активне втручання держави в інноваційну та науково-технічну сферу лише через систему бюджетного фінансування та інші публічно-правові засоби державного регулювання. Отже, зазначена модель не спроможна забезпечити сталий інноваційний розвиток у країні, а тим більше забезпечити інноваційний прорив.

Рішенням даної проблеми є створення неурядових громадських організацій, головними причинами виникнення яких є бажання вплинути на розвиток суспільства в цілому та можливість допомогти населенню. Чіткого визначення неурядової організації у вітчизняному законодавстві не існує, але часто такі організації вважаються громадським об'єднанням, яке є добровільним об'єднанням фізичних осіб та/або юридичних осіб для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів [1].

Соціально-орієнтований інноваційний проект – це комплексний план заходів, який передбачає створення, модернізацію та впровадження нововведень, обмежених у часі та направлених на досягнення певного соціально-економічного ефекту на загальнодержавному та регіональному рівнях.

Завдяки високій мобільності, мотивації та професіоналізму співробітників, розвинутим міжнародним контактам, неурядові громадські організації часто виступають ініціаторами соціальних інноваційних проектів і програм. Знання і розуміння потреб своїх клієнтів, залучення волонтерського праці дозволяють громадським організаціям розробляти і реалізовувати унікальні і економічно вигідні проекти [2].

Громадські організації привертають увагу суспільства до найбільш гострих проблем, розробляють нетрадиційні види соціальних послуг та допомоги, особливо в тих сферах, де кошти держави обмежені, або державні служби не можуть гнучко і оперативно реагувати на виклики часу [2].

Кількість неурядових організацій у країні постійно збільшується, що свідчить про усвідомлення людьми нагальної потреби покращення соціальної складової розвитку держави, але дана тенденція має і негативні наслідки, так як такі організації створюють конкурентні настрої у боротьбі за фінансування.

Головним інвестором соціальних інноваційних проектів виступає держава, яка володіє пріоритетними правами на реалізацію таких проектів. Проте, державне фінансування лише частково покриває необхідні витрати, пов'язані з розробкою та впровадженням проектів.

На відміну від комерційних підприємств та організацій, неурядові організації згідно чинного законодавства не можуть використовувати для фінансування інноваційних проектів наступні джерела: позикові кошти, комерційні кредити, лізинг, форфейтинг, франчайзинг та інші, які надаються вітчизняними та іноземними юридичними особами під боргові зобов'язання.

Ефективно впливати на громадську політику і досягати стабільної життєздатності на місцевому рівні НУО можуть лише за умови залучення державного сектору до своєї діяльності. Отже, для багатьох НУО продуктивна співпраця з місцевою владою слугує можливістю отримати фінансування з місцевих джерел для надання соціальних послуг, залучити представників державних структур до діяльності організації та зацікавити їх в успіхах організації через особисту участь у діяльності НУО [3, с.49].

Доходів у вигляді членських і благодійних внесків та субсидій і дотацій з державного бюджету зазвичай не достатньо для реалізації завдань організації. Тому більшість неурядових організацій приймають рішення про ведення власної господарської діяльності, доходи від якої направляються на досягнення поставлених цілей [3, с.31].

Таким чином, дані види доходів НУО можуть бути використані на реалізацію соціально-направлених інноваційних проектів. Отже, залучення фінансування є одним із найважливіших чинників, який впливає на життєздатність НУО та реалізацію їх соціально направлених інноваційних проектів. Організації мають розробляти системний підхід до фінансового планування, залучення ресурсів з різних джерел і до проведення діяльності відповідно до розроблених планів.

1. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 № 4572-VI
2. Мицкевич М.М. Неправительственные организации и их роль в решении социально-гуманитарных проблем [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://media.miu.by>.
3. Паливода Л. Стан та динаміка розвитку неурядових організацій України 2002-2009 роки: Звіт за даними дослідження/ Л.Паливода, С. Голота. – Київ: ТОВ «Видавничий Дім «КуПол» - 2010. – 112 с.

Карпенко, С.Г. Фінансування соціально направлених інноваційних проектів неурядовими організаціями [Текст] / С.Г. Карпенко, М.Є. Колесник // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 137-139.